

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/76

KARAR NO : 1985/109

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden

olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçta ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Gazi İldan, Ali Dağlayan, Ali Tekin, Yusuf Bozkurt, Hasan Hayri Erdoğan, Şah İsmail Ökçü, İlyas Cici

O L A Y : 16.3.1977 günü lise öğrencisi olan sanıkların lise müdürüne bazı kitapların siyasal mahiyette olması nedeniyle yakılmasını yoksa derslere girmeyeceklerini bildirdikleri ve ders zilinın çalması üzerine lise müdürünün bu kitapların bakanlık tarafından gönderildiğini ve isteyen derse girebileceğini isteyen girmemesini bildirmesi üzerine sanıkların bir kısım öğrencileri döverek dersten çıkarmak istedikleri ve bu nedenle okulda ders yapılamadığı ileri sürülerek eğitim ve öğretim özgürlüğünü kısıtlayan sanıkların TCK'nun 188/6-son., fıkraları gereğince tecziyeleri istemiyle Kığı C. Savcılığı'nın 22.3.1977 gün, 15 sayılı iddianamesiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Kığı Asliye Ceza Mahkemesi, 19.6.1978 gününde, esas 1977/16, karar 1978/43 sayı ile; sanıkların müsnet suçtan beraatlarına karar vermiş ve bu kararın savcılık tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 4. Ceza Dairesi 24.11.1978 gününde, 5590-5737 sayı ile; (oluşa ve tanık beyanlarına göre, sanıkların Milli Eğitim Bakanlığı'nca okul kitaplığına gönderilen yakılmasını istedikleri "Türkiye Gerçekleri ve Terörizm" isimli kitabın yakılmaması üzerine bu isteklerini zorla idareye kabul ettirmek için 6. sınıf öğrencilerinin dershaneye girmelerine, eğitim ve öğrenim yapmalarına bir kısmını döverek mani oldukları ve zorla dışarı çıkardıkları subuta erdiği ve bu suretle TCK'nun 186/6. maddesinde yazılı suç oluştuğu halde yazılı düşünce ile beraatlerine karar verilmesi) yolsuzluğu nedeniyle beraat hükmünü bozmuştur.

Kığı Asliye Ceza Mahkemesi, 5.3.1979 gününde, esas 1978/126, karar 1979/14 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçeyle görevsizlik kararı vermiştir.

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 6.11.1980 gününde, 1980/92-222

sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlendiği ve 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesi kapsamı dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece her iki mahkemece verilip kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Yasaya göre bu uyumsuzluğun çözümlenmesi gerekirken bu yapılmayarak dosya yeniden kendisine gelen Kıgı Asliye Ceza Mahkemesi davayı 1981/47 esas sayısına kaydederek dört sene gibi uzun süre duruşmaya devam etmiş ve 26.4.1985 gününde,1981/47 esas sayı ile oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun giderilmesinin dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi-ne gönderilmesine karar vermiştir.

Dosya Kıgı C.Savcılığı'nın 10.5.1985 gün,1985/1410 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, A.Mazhar Akman, Cezmi Elgin, Ergun Argon, A.Vahap Özaslan ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 3.6.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç Kıgı İlçesinin bağlı olduğu Bingöl ilinde 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 16.3.1977 günü işlenmiştir.

Bu suç siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

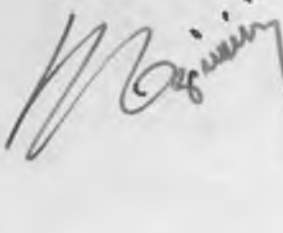
Ancak, dava konusu suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Kıgı Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Kığı Asliye Ceza Mahkemesi'nin 5.3.1979 günlü, esas 1978/126, karar 1979/14 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 3.6.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

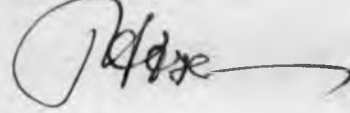
Başkan

Servet Tüzün

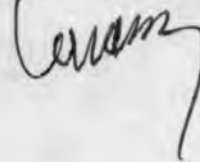
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

A. Mazhar Akman

Üye

Cezmi Elgin

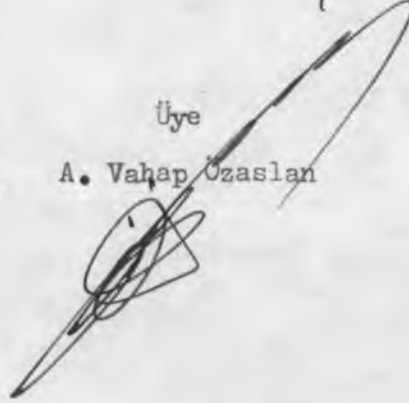
Üye

Ergun Argon

Üye

A. Vahap Özarslan

Üye

Muammer Aksüt

i.u.

G/T.